

Aparador: coordina Ester Pino



■ Alexandre Dumas El cavaller de Sainte-Hermine La Campana

El cavaller de Sainte-Hermine és potser la gran troballa dels darrers anys a la literatura europea, ja que es tracta de la descoberta d'una novel·la d'Alexandre Dumas, i a més d'una novel·la major de l'autor francès. L'expert en l'obra de Dumas Claude Schopp, fa uns deu anys, rebuscant en un petit arxiu, quasi per casualitat troba aquest tresor. En forma de fullletó, originàriament, l'edita curosament i el 2005 es publica a França.

A la manera d'*El comte de Montecristo*, el protagonista és l'heroi que lluitarà contra tothom per aconseguir venjar-se, però el cavaller de Sainte-Hermine evoluciona i al final hi renuncia i opta per l'amor. Situada en l'època de màxim esplendor de Napoleó Bonaparte – Dumas volia fer un fresc de la França dels darrers quatre segles amb tota la seva obra, i amb aquesta novel·la s'omple el buit que faltava – és una novel·la plena de ritme, sentit de l'humor, acció i aventura. Literatura d'alta qualitat i d'alta addicció condensada en més de mil pàgines. Una gran notícia per al nou curs. **Esdres Jaruchik**



■ John Ashbery i James Schuyler Un nido de bobos Elipsis

Una novel·la a quatre mans escrita per dos dels poetes més importants de l'Escola de Nova York procura, si més no, una gran dosi de curiositat. El poeta de la postmodernitat John Ashbery (1927), autor d'una vintena de llibres de poesia i guardonat amb profusió, i el no tan conegut James Schuyler (1923-1991), que a més de poeta va despuntar com a novel·lista d'avantguarda –amb obres tan recomanables com *Alfred y Ginebra*, publicada a Pre-textos– van escriure *Un nido de lobos* complint les expectatives i sortint-ne per la porta gran. L'obra és una barreja de vodevil, novel·la coral i teatre de l'absurd, tot això amanit amb una crítica mordaç envers les capes burgeses del seu temps, perfectament extrapolable al gruix de la societat del nostre. Perquè el que mostren són les actituds i ambicions d'uns veïns de la ciutat residencial i benestant de Kelton, a pocs quilòmetres de Nova York, i les seves vetllades, converses, copes i sopars suposadament cultes que calen fer per entrar (i aparentar) en el teixit social. Així, a mode de vodevil humorístic, es van presentant uns personatges que creuen dur una vida còmoda i esplèndida, però buida i insatisfeta: el matrimoni Bridgewater, que marxa de vacances a Europa “perquè toca”; el solter Marshall Bull, que s'alimenta només de la vida social, i els joves Victor i Alice, que pretenen rebel·lar-se constantment contra els seus pares.

La força de la novel·la, però, rau en els diàlegs: àcids, contradictoris, absurds, sarcàstics i realment ràpids amb què Ashbery i Schuyler es carreguen l'establiment cultural de mitjans de segle i el fet que la societat es mogui depenent dels vaivens de modes (ara ‘tendències’) que neixen. Deia Joan Fuster que “les aparences no enganyen, són aparences”. El problema de tot això sorgeix, però, quan ens adonem de com han variat aquestes modes, perquè els personatges burgesos que apareixen a *Un nido de lobos* llegeixen Proust, també, “perquè toca”, i ara... bé... es llegeix Derrida, Magris i Pla, per posar un de la casa, que sempre queda bé, veritat? **Ester Pino.**



■ Jean Rhys L'ampla mar dels Sargassos Edicions 62

Jean Rhys (1894-1979) sobresurt pel retrat que fa del seu país natal, Les Antilles, de principis del segle XIX i de la convivència en aquesta zona entre negres pobres i blancs rics, on el racisme és un fet ben present. Generalment, les seves novel·les tracten sobre dones que es veuen desplaçades en ambients naturals i dins del si de famílies en què la fredor i la poca comunicació en són la dinàmica. A *L'ampla mar dels Sargassos*, Rhys recupera el personatge d'Antoinette Cosway de la famosa novel·la *Jane Eyre*, de Charlotte Brönte, i en dibuixa la seva infantesa i adolescència amb la intenció de potenciar la visió de l'individu colonial. Aquí, Antoinette no està representada com l'"esposa boja" que viu a les golfes de la casa del senyor Rochester, sinó que apareix com un personatge víctima dels desequilibris emocionals de qui ha heretat un passat marcat per les injustícies de la mentalitat imperialista. Rhys ofereix en aquest clàssic una panoràmica de la vida colonial alhora que desvirtua els prejudicis dels anglesos en relació amb els criolls. **E.P.**



■ Graham Greene El mono de lord Rochester Península

L'autor d'*El tercer home* i *El poder i la glòria*, entre moltes altres novel·les, va escriure aquesta biografia a principis dels anys 30, però a causa de la personalitat heterodoxa del biografiat i del caràcter de part de la seva obra, no va trobar editor fins al 1974.

El personatge en qüestió és John Wilmot (1647-1680), segon comte de Rochester, el més famós llibertí de la cort de Carles II, i contemporani del poeta i crític John Dryden i del dietarista Samuel Pepys, als quals conegué. De fet Pepys deixa constància d'aquesta relació al seu famós diari. Wilmot era temut per la mordacitat del seu ingeni, més acusada quan bevia (que era sovint), i fou autor de poesia, lírica, satírica i eròtica, avui considerada al costat dels esmentats Dryden o de l'immediatament posterior Pope. Fou famós també per les seves festes i les seves bromes. Tot un element que Greene utilitza també per fer un retrat vívid i ple d'anècdotes de l'època convulsa en què va viure, amb fets cabdals com la guerra civil anglesa i la pesta de 1666. **E.J.**



■ Alexander Kluge El hueco que deja el diablo Anagrama

L'alemany Alexander Kluge (1932) va participar a l'Escola de Frankfurt, va ser assistent del director de cinema Fritz Lang, va redactar part del manifest del Nou Cinema Alemany, ha escrit i produït una vintena de pel·lícules i ha estat guardonat al Festival de Cine de Venècia. Als es va llançar a l'escriptura, bàsicament de relats, que per fi és traduïda a l'estat espanyol, fins ara desconeguda. La força punyent de la seva temàtica i la seva llengua mordaç apareixen concentrades en petits fragments de prosa que toquen temes perversos i contraproduents a la condició humana. Quin paper té el diable en la societat? Com a exemple, el primer fragment d'*El hueco que deja el diablo*: “Al desembre del 1931 van faltar 73'5 cm. perquè aquell home maligne [Hitler] morís en una carretera gelada [un accident en cotxe que va patir Hitler, i on no hi va haver ferits]. Aquells 73'5 cm. van ser un dels errors del diable”, escriu Kluge. Avantgardista, corrosiu, polític i no exempt d'un humor hilarant, no en Susan Sontag va qualificar els seus llibres d'"essencials". **E.P.**



■ Jesús del Campo Historia del mundo para rebeldes y sonámbulos. Edhasa

Noè pren Tranquimazín i els àngels veuen aiguardent per oblidar el diluvi, Marco Polo fa una visita (que només pot ser delirant) a la torre de Babel, Déu es posa unes Ray-Ban perquè s'adona que troba a faltar la foscor, Hamlet se'n va al seu bar favorit de top-less en bici i Bob Dylan per moments perd la seva ombra. Acrònies, accions surrealistes en moments quotidians, un sentit de l'humor tendre i desmitificador i un punt gamberro, són algunes de les característiques d'aquest recull de contes d'un autor força desconegut però amb ampli reconeixement crític amb les seves obres anteriors. Amb un estil entre èpico-borgià i lleuger-calvinista (que no calvinista), l'autor xixonenc fa un recorregut cronològic per grans moments i personatges de la història de la humanitat, els dona la volta i els baixa del pedestal al més pur estil postmodern, però postmodern del bo, i aquí rau la seva vàlua potser: sense cinisme ni superioritat ni fredor, sinó amb empatia i proximitat pels personatges, i consideració pel lector. Una obra curiosa, divertida i refrescant. **E.J.**



■ William Maxwell Van venir com orenetes Libros del Asteroide

Després del gran èxit de l'edició castellana, ara es publica aquesta delicada i punyent novel·la en català, de la mà de la mateixa editorial i en traducció acurada i precisa de Jordi Nopca. En Bunny és un nen de vuit anys que viu en un poble de l'oest mitjà dels EUA, amb la seva mare, que ho és tot per a ell, el seu germà Robert i el seu pare, James. Mitjançant la mirada d'en Bunny, el lector contempla com l'esposa i la mare és el fonament que sosté ben ferm aquesta família mitjanament feliç. Però Elizabeth té una salut fràgil, i l'espasa de Damocles de la seva desaparició sempre penja amenaçant de manera subtil. Un element autobiogràfic, ja que Maxwell va perdre la mare quan encara era un nen. *Van venir com orenetes* recrea amb tendresa i sensibilitat l'ambient de la classe mitjana dels EUA de l'interior profund de després de la 1a Guerra Mundial i mostra la necessitat indefugible d'amor i comprensió que ens acompanya durant tota la vida però sobretot en la infància i primera adolescència. **E.J.**



■ **Marga Minco**
La hierba amarga
Libros del Asteroide

Apareix per primer cop en castellà aquesta petita obra de l'autora holandesa Marga Minco. És inevitable comparar-la amb el *Diari* d'Anna Frank, per pertànyer al mateix àmbit i pel tractament del mateix tema però també per l'estil, que és desapassionat i subtil. El llibre, aparegut el 1957, descriu com el poder nazi va acorralant, a base de petits però continuats passos, la població jueva d'Holanda, exemplificada aquí per la família de l'autora. Una família, sobretot el pare, que sembla cega al perill real, que es prenen el viatge forçós al gueto d'Amsterdam dels pares –per tenir més de 50 anys, els fills es quedaran a Breda simulant malalties per no ser deportats als camps– com un viatge més, quasi com un canviar d'aires. Però no saben, no poden imaginar, què els ve a sobre. El lector sí que ho sap i d'aquí la força colpidora del relat. L'autora serà l'única supervivent de la família, i ho documentarà en aquesta obra interessant que s'afegeix a les moltes novetats que han aparegut els darrers anys sobre el fet cabdal del segle XX europeu. **E.J.**



■ **W. G. Sebald**
Campo Santo
Anagrama

Els assaigs i articles de Sebald són molt literaris, narratius, i la seva obra és de caire assagístic. De fet, ell mateix va dir que feia prosa, no pas novel·la ni ficció. I és que de fet quan fa crítica sobre literatura tracta autors i temes que reprèn en les seves obres de ficció com *Austerlitz* i *Els emigrats*. Però també el seu estil característic, elegant, amb pinzellades d'ironia, digressiu però controlat, tan ric en detalls i en imatges, tan melancòlic, l'aplica tant en els textos crítics com en els més narratius. L'obra de Sebald, doncs, és un tot compacte i plenament modern format per obsessions com el pas del temps, la culpa i l'oblit del passat alemany, la capacitat per sofrir i fer sofrir o la destrucció de la natura com a exponent indestruïble de l'home.

En aquest sentit pren plena coherència que *Campo Santo* aplegui un recull heterogeni, amb quatre textos narratius, escrits a mitjans dels 90 i que havien de servir per fer una obra sobre Còrsega, de l'estil *passejador*, divagador i memorable de *Los anillos de Saturno*, juntament amb una sèrie d'articles, de crítica literària la majoria, publicats en vida de l'autor a diverses revistes literàries de l'àmbit germànic.

Els textos narratius són petites delícies que parlen de la casa natal de Napoleó, dels costums funeraris dels corsos, dels immensos i escarpats boscos de l'illa, ja desapareguts, i un petit text referent a la plaga de paludisme que fa anys va afectar un petit poble. Els articles que segueixen són interessants, aguts, molt lúcids; recomenables sense cap dubte. Però amb una sola de les quatre narracions el llibre queda justificat.

El senyor Sebald escriu com vol. O millor dit, escrivia, ja que va morir en un accident el 2001. Una mort que no fa sinó aguditzar el sentiment de malenconia que sempre acut en llegir la seva obra, per l'estroncament d'una curta carrera en el millor moment i per noves meravelles que ja no seran. Afortunadament encara queden unes poques obres que no s'han traduït al castellà ni al català. Després de devorar-les, com hem fet amb *Campo Santo*, només ens quedarà rellegir i rellegir. Que no és poc. **E.J.**



■ **Mijaíl Kuráyev**
Ronda nocturna
Acanalado

Un funcionari soviètic, durant una nit blanca a Sant Petersburg, explica al seu company de feina –que no és altre que el lector– els seus moments gloriosos a l'època del terror de Stalin. És clar que, com a perseguidor, transportista i interrogador dels enemics del règim, mai titllaria de terror aquells anys, sinó tot el contrari. Es vanta del seu servei tan important a l'estat i al gran líder, de les seves detencions i dels seus mètodes civilitzats. I ho fa amb un estil col·loquial (li està parlant a un col·lega una nit de guàrdia en què no hi ha res a fer) i desimbolt.

És doncs el braç executor, abnegat, lleial, sense fer-se preguntes i per tant modèlic, d'uns anys en què tothom vigila i sospita de tothom, ja que qualsevol pot ser un element al servei del capitalisme occidental, fins i tot un gran heroi de la Segona Guerra Mundial, que és empresonat cinc anys per esmentar la mortalitat del gran camarada Stalin.

Una novel·la sobre la convicció sincera d'un home gris i convençut, un exemple de la banalitat del mal *arendiana*. **E.J.**



■ **Markus Zusak**
La lladre de llibres
La Campana

Una mirada infantil sobre el nazisme. Una mirada força naïf, en el límit del ridícul i amb un to ratllant per moments la carrincloneria... Zusak és autor de llibres infantils, i això es nota en el seu estil en aquesta novel·la. Tot i així, *La lladre de llibres* és de molt bon llegir, i aquest autor australià de pare austríac i mare alemanya coneix i fa servir amb eficàcia els recursos adients per mantenir l'atenció del lector.

La narradora és la Mort, una Mort una mica d'estar per casa, irònica, propera, humana. I relata la història de la Liesel, que no pot ser mantinguda per la seva mare, que es veu obligada a donar-la a una família d'acollida. Són els Hubermann, amb en Hans i la Rosa, el pare que no tindrà mai i la segona mare, pur mal geni però de bon cor. El lloc és el carrer Himmel, en una ciutat tocant a Munic, i l'època la Segona Guerra Mundial. Un conflicte que està narrat, i aquí rau un punt d'interès, des de la banda dels alemanys, cosa no gaire habitual en l'allau de novetats sobre el tema que han sorgit als darrers anys. **E.J.**



■ **Roger Tartera**
Collage
Cossetània

Collage recull 18 contes que tracten la mateixa temàtica: les il·lusions i les decepcions de l'adolescència. Amb una prosa senzilla, ràpida i àgil, l'autor exposa situacions d'adolescents tancats en el seu món farcit de referències populars, on mostren les seves ambicions i desitjos –de curta distància, físics i exempts de transcendència– dins d'un ambient tenyit d'una certa grisor, despreocupació i alhora desesperança vital. El marc depèn d'un discurs merament generacional. Tartera beu dels contistes més reputats de la literatura catalana actual, tant en els recursos narratius com en el deix poètic, i si sumem aquest fet a la temàtica dels contes, la conclusió és que els relats de *Collage* no desprenen massa aire fresc, però en general estan ben construïts, marcats d'un bon ritme i les seves solucions són força amenes. Amb aquest llibre Roger Tartera (Tiana, 1972) va guanyar el XXIV Premi de Narrativa Ribera d'Ebre, celebrat a Vinebre el 29 d'agost. **E.P.**



■ **Alberto Olmos**
El talento de los demás
Lengua de trapo

El talento de los demás és una novel·la presentada, en la seva major part, per la veu del protagonista, un jove orfe de pare –arran del suïcidi que ell mateix ha presenciat– que intenta escapar de la realitat –i de la incapacitat de la mare– a través del seu talent: el violí. Tothom valora el seu art musical alhora que el jove geni va forjant-se una personalitat excèntrica mentre guanya tots els concursos de violinistes arreu del món. Però que passa quan el "vidre fi" de la fama, un cop després d'haver-la assaborit, es trenca? A *El vell i el mar* Hemingway diu que "l'home pot arribar a acceptar ser destrossat, però mai derrotat". El protagonista d'*El talento de los demás* perd, i és llavors quan comencen a aparèixer les inseguretats davant del talent dels altres. Amb una llengua senzilla i fresca, Alberto Olmos (Segòvia, 1975) proposa una lectura lleugera i distreta, i en certa manera pseudojuvenil, que tracta de com l'home inútilment pretén pair el fracàs i intenta surar dins l'entorn de les mirades que el jutgen. **E.P.**



■ **Lolita Bosch**
Insòlit somni, insòlita veritat
Empúries

Amb el subtítol *La meravellosa llegenda de l'intrèpid aeronauta Don Joaquín de la Cantolla y Rico*, Lolita Bosch presenta una nova narració en la mateixa línia del *Qui vam ser* (Empúries, 2006), és a dir, a la manera de conte. El to poètic i senzill (amb certs ecos infantils) de Bosch, però, ha desplaçat el gènere autobiogràfic i la temàtica de l'amor del llibre anterior per contar les il·lusions d'un mexicà de mitjans s. XIX, en Cantolla. El protagonista pretén fer sortir el seu país de la convulsió i el caos que pateix atorgant-li una mica de fantasia: perquè Cantolla el que vol és volar, tocar el cel, fins i tot fer ciutats que pengin a l'aire. La màgia de les seves il·lusions xoca de ple amb la història mexicana –la guerra per la independència contra Espanya, la invasió dels EUA, etc.– que Lolita Bosch no escapa de mostrar cruanament en totes les seves misèries en el treball d'una llengua que, per la seva capacitat d'evocació, és realment captivadora. **E.P.**



■ **Elif Shafak**
La bastarda d'Istanbul
Ara Llibres

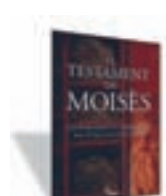
A la novel·la *Middlesex*, l'autor nord-americà d'origen grec Jeffrey Eugenides explica l'epopeia d'una estrambòtica família (n'hi ha alguna que no ho sigui?) a mig camí entre Grècia i els Estats Units, amb un estil planer i amb pinzellades d'humor. *La bastarda d'Istanbul* està escrita sobre el mateix patró: mitjançant el retrat del nucli familiar amb personatges força excèntrics i diversos es mostra tota una societat i els seus conflictes. En aquest cas Turquia i la seva responsabilitat en el genocidi armeni del 1915, i sobretot les seves conseqüències en l'actualitat.

La novel·la també recorda *Middlesex* en la relació entre la vella i oriental Europa amb el nou continent. I és que als Estats Units, no prou tacats encara pel pes de la història, on s'entreveu una possible reconciliació entre els armenis i els turcs concretada en dos dels personatges. Amb dues veus que es van alternant, l'americana i l'europea –recurs que es fa servir molt últimament–, esdevé una obra escrita amb força correcció i entretinguda. **E.J.**



■ **Rafael Marín**
Spider-Man. El superhéroe en nuestro reflejo. Sinsentido

En aquests temps on la recaptació de les sales cinematogràfiques és un continu pendent descendent l'home aranya s'ha revelat com una mina d'or per les taquilles amb una sèrie que, dirigida per Sam Raimi, arriba ja a la seva tercera entrega i anuncia més. Marín aprofita l'èxit dels dos primers films per apropar-nos de manera molt documentada a l'origen del superheroi aràcnid al 1962. Per primera vegada l'adolescent és l'heroi i no el company de l'heroi. Peter Parker és un noi vulgar, més que això, un perdedor. Fins que un dia, una aranya radioactiva li pica i descobreix que té superpoders i que els ha de fer servir d'alguna manera. Durant aquest aprenentatge patirà alguns daltabaixos, ja que els superpoders li reporten més problemes que satisfaccions, que finalitzaran quan descobreixi que tot gran poder comporta una gran responsabilitat. Spider-man és un superheroi *teenager* del poble i la punta de llança d'una fornada de justiciers amb calces on el seu vessant humà cobra més importància. **Quim Pérez**



■ **Lluís Busquets i Grabulosa**
El testamento de Moisés
Alisis

Aquest escriptor olotí, conegut per l'èxit del seu assaig *Última notícia de Jesús de Natzaret*, torna a la ficció amb aquesta novel·la que es pot inscriure perfectament en el sub-gènere, diríem, del thriller històric de caràcter bíblic, tan present els últims anys, segurament amb la voluntat de guanyar 'la grossa' o el que és el mateix, d'emular *El codi Da Vinci*.

Un professor d'institut aconsegueix quasi per atzar el que podria ser el testament de Moisés, unes inscripcions, escrites en egipci, pel qui es diu fundador de les tres religions monoteistes. Evidentment, si es confirmés la troballa, els edificis del cristianisme, el judaisme i l'islam patirien una gran sotragada. I a partir d'aquí comença l'aventura del protagonista per demostrar l'autenticitat del document, tot esquivant els seus perseguidors.

Una lectura per passar una bona estona, que no és poca pretensió, amb una narració amena, àgil i alhora divulgativa, ja que està farcida d'informació sobre l'antic testament. **E.J.**



■ **Raquel Tibol**
Diego Rivera. Lucas y sombras
Lumen

Els artistes i crítics mexicans es van plantejar cap a on havia de dirigir-se l'art nacional, perquè les obres que s'estaven realitzant eren fruit d'una societat sotmesa, summament conservador i ancorada en el passat, i que responien no pas a un caràcter estètic, sinó al gust dels compradors i a l'autoritat dels preceptors. En aquest context entra l'originalitat de Diego Rivera, qui es va casar –per tercera vegada– amb la pintora Frida Kahlo, que va plasmar la realitat mexicana i la seva terra dins d'un món imaginatiu que ha marcat fortament l'art nacional.

Aquesta biografia, de Raquel Tibol, qui va conèixer personalment tant Diego Rivera com Frida Kahlo, a més de narrar el paper de l'artista en la formació de l'escola d'art més important de Mèxic, se centra també en el vessant polític i social de la vida de Rivera, com la Revolució Mexicana i les seves relacions amb la Revolució Russa i Maiakovski. Tot compilat en una magnífica edició en tapa dura que inclou fotografies d'arxiu. **E.P.**



■ **Iñaki Esteban**
El efecto Guggenheim. Del espacio basura al ornamento. Anagrama

El efecto Guggenheim es proposa analitzar les causes i les conseqüències que es deslliguen de la construcció d'un dels museus d'art contemporani amb més fama internacional a Bilbao. Segons Esteban, el naixement del Guggenheim va sortir amb una intenció ornamental, però no en el sentit d'abundància que es pot donar en ciutats com, per exemple, París o Viena. La seva construcció va ser un recurs per crear *urbanisme*, imatge i comunicació, activitat econòmica i lleialtat política en una ciutat industrial i amb espais poc turístics com és Bilbao, alhora centre neuràlgic de les controvèrsies de la identitat basca.

El problema comença quan l'ornament de la ciutat és el mateix museu; fins ara han estat ornamentals el parc de divulgació científica i de les arts de València, el Futuroscope de Poitiers, el palau de l'òpera de Sidney o la Torre Agbar de Barcelona. A partir d'aquí, Esteban analitza i denuncia el preu que ha de pagar la cultura perquè la ciutat s'enriqueixi econòmicament. **E.P.**



■ **Jed Rubenfeld**
La interpretación del crimen
Ediciones 62

Com el títol indica, estem davant d'un thriller, d'una trama que ocorre al cor de Manhattan quan una jove és trobada morta i, al dia següent, agredeixen una altra noia de l'alta societat, Nora Acton. L'originalitat és que l'investigador que intenta esbrinar el cas no és gens menys que el pare del psicoanàlisme, Sigmund Freud. El psiquiatre vienès, amb l'ajuda dels seus deixebles Jung i Ferenczy, i en la línia clàssica de l'investigador per excel·lència, Sherlock Holmes, intentarà psicoanalitzar la noia agredida i ajudar-la a recuperar la memòria per tal de descobrir la identitat de l'atacant i saber si és el mateix en tots dos casos.

A mida que la trama avança es van intercalant diàlegs entre Freud i els deixebles sobre el psicoanàlisme i, davant de la incredulitat dels doctors americans, conversaran sobre els grans tòpics –el complex d'Èdip, la interpretació dels somnis– que apareixen a la novel·la explicats d'una manera simple, massa superficial. El més interessant és la visió fosca que es desprèn del caràcter que ha forjat Rubenfeld per a Jung, les afirmacions del qual són les més atrevides i pensades de la novel·la: "Hi ha somnis que no necessiten interpretació. Necessiten acció. Posem per cas el somni d'ahir a la nit del professor Freud i les prostitutes. El seu significat és claríssim: libido reprimida, estimulada per la nostra imminent arribada a un món nou. No cal parlar-ne, d'un somni com aquest".

En definitiva, una novel·la policíaca distreta que ofereix un altre vessant, l'històric: a través de les seves pàgines el lector s'endinsarà pels carrers de Nova York d'inicis de segle, quan es van començar a construir els primers grattacels, aquells edificis que semblava que no poguessin existir. Jed Rubenfeld va escriure fa 27 anys la seva tesi doctoral sobre Sigmund Freud. *La interpretación del crimen* és la primera novel·la que ha estat *boom* de vendes als països anglosaxons. **E.P.**



■ **VVAA**
La mejor ciencia ficción del siglo XX
Ediciones B

Ediciones B celebra el número 200 de la col·lecció NOVA amb aquesta antologia de relats de literatura de ciència-ficció, preparada i presentada per l'escriptor Orson Scott Card, qui també s'encarrega de la introducció de cadascun dels contes oferint així un marc complet que situa els autors i les obres més importants del gènere del segle XX. Dividida en tres parts, a *La edad de oro* trobem els inicis de la ciència-ficció literària, clàssics com *Sueños de robot* d'Isaac Asimov o *Tenían la piel oscura y los ojos dorados*, de Ray Bradbury; la segona part, *La nueva ola*, inclou autors dels seixanta i els setanta que van innovar en l'estil i van tornar l'energia al gènere, com Ursula K. Le Guin, Frederik Pohl o Larry Niven; la tercera i última part de l'antologia, *La generación mediática*, engloba relats que són paradigmàtics de la postmodernitat i l'entrada dels avenços tecnològics, amb ciberpunks o humanistes, com William Gibson, Terry Bisson o John Kessel. En definitiva, una bona selecció que permet una lectura amena alhora que un repàs per l'evolució del gènere. **E.P.**